

Residuen van gewasbeschermingsmiddelen op groente en fruit

Overzicht van uitkomsten NVWA-inspecties januari 2014 - december 2015

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) publiceert uitkomsten van het onderzoek naar residuen van gewasbeschermingsmiddelen op groente en fruit. In deze rapportage staan de meest opvallende bevindingen van de afgelopen twee jaar

(januari 2014 t/m december 2015). Dit is een vervolg op elf eerder verschenen rapportages. De resultaten van deze rapportage zijn vergeleken met die van de rapportage over de periode januari 2013 – december 2014.

Inhoud

Belangrijkste bevindingen.....	2
NVWA-controles	3
Toelichting bij de tabellen	3
Aanpak 2016	5
Bijlagen, gedetailleerde tabellen	5

Belangrijkste bevindingen

Het aantal overschrijdingen van de maximaal toegestane gehalten van residuen van gewasbeschermingsmiddelen in Nederland en de EU is zeer gering. Overschrijdingen worden vooral gevonden in producten uit een aantal niet-Europese landen, met name Zuidoost-Azië, Suriname, China, Dominicaanse Republiek, Colombia, Turkije en Egypte. Dit leidt ertoe dat de risicoproducten uit deze landen in de komende periode extra vaak zullen worden gecontroleerd bij import. Er zijn product-land combinaties waarbij al langer overschrijdingen worden geconstateerd. Voor die combinaties geldt binnen heel Europa een verscherpt import-controle systeem, geregeld in Verordening (EG) nr. 669/2009, annex 1. Het valt op dat als een product-land combinatie hierin is opgenomen, het betreffende product steeds vaker aan de eisen gaat voldoen. Voor pomelo's uit China, druiven uit Peru en bonen uit Kenia heeft dit er toe

geleid dat deze producten weer van genoemde Annex zijn verwijderd. Vervolgens is in het daarop volgende seizoen in Nederland een marktonderzoek op pomelo's en druiven uitgevoerd om te zien of de verbeterde kwaliteit gehandhaafd bleef. Dit bleek het geval. Waar verbetering, ondanks de verscherpte controle, niet voldoende blijkt, heeft de EU de mogelijkheid om voor een aantal land-productcombinaties strengere eisen te stellen. Dat is onder andere toegepast voor residuen op okra en kerrieblad uit India.

In 2015 is een marktonderzoek uitgevoerd bij winkels en marktkramen waar risico producten uit derde landen en producten van mogelijk mindere kwaliteit een groot deel van het assortiment uitmaken. Daar werden niet meer overtredingen gevonden dan bij groothandels en supermarktketens.

Wettelijke normen en gezondheidscriteria

Door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen tijdens de teelt blijven residuen van deze middelen achter op de behandelde gewassen. Bij elk gewasbeschermingsmiddel is vastgesteld hoeveel residu uiteindelijk in groente of fruit mag achterblijven: dit is de maximale residulimiet, de MRL. MRL's worden voor heel Europa vastgelegd in Verordening (EG) nr. 396/2005. De MRL's worden vastgesteld op basis van twee overwegingen: bescherming volksgezondheid en goed landbouwkundig gebruik. Daarbij gaat het belang van de bescherming van de volksgezondheid altijd voor. De gezondheidscriteria geven de maximale hoeveelheden aan van een bepaald gewasbeschermingsmiddel dat de consument in een keer of dagelijks een leven lang mag binnenkrijgen zonder gevaar voor de gezondheid.

De ARfD (Acute Reference Dose) is de limiet voor kortdurende blootstelling. De ADI (Acceptable Daily Intake) is de limiet voor levenslange blootstelling. Tot nu toe heeft de NVWA alleen overschrijdingen van de ARfD geconstateerd. Ter bescherming van de volksgezondheid wordt getoetst of het maximum-residugehalte bij goed landbouwkundig gebruik zelfs bij extreme consumptie een risico kan zijn. Goed landbouwkundig gebruik wil zeggen dat de telers niet meer van een bepaald gewasbeschermingsmiddel mogen gebruiken dan nodig is om een ziekte of plaag goed te bestrijden. In de praktijk betekent dit dat veel MRL's op een lager niveau liggen dan vanuit gezondheidsoogpunt noodzakelijk is, dus doorgaans (veel) lager zijn dan de gezondheidscriteria. Bij goed landbouwkundig gebruik liggen de residugehaltes bovendien vaak ruim onder de MRL. Wanneer een MRL wordt overschreden wordt berekend of de gezondheidsnormen overschreden worden. De daarvoor benodigde gegevens zijn te vinden op de websites van het RIVM en de EU*.

Het komt voor dat in een product verscheidene residuen van gewasbeschermingsmiddelen voorkomen. De EFSA onderzoekt mogelijke consequenties daarvan. Het RIVM is daar nauw bij betrokken.

* links EU- en RIVM-website

http://ec.europa.eu/sanco_pesticides/public/index.cfm?event=activesubstance.selection

<http://chemkap.rivm.nl/groente-fruit/processing-factors/>

NVWA-controles

De NVWA controleert steekproefsgewijs of voldaan wordt aan de Europese wettelijke eisen (maximale residulimieten, MRL's). Een deel van de steekproef is representatief voor een product(groep) op de markt, bij een ander deel wordt risicogestuurd bemonsterd. De bemonsterde groente- en fruitmonsters worden met multiresiduumethoden op 180 tot 500 verschillende residuen van gewasbeschermingsmiddelen onderzocht.

Het representatieve deel van de steekproeven vindt plaats bij de diverse winkelketens, groothandels (waardoor indirect ook de producten bij de groenteboer op de hoek, de horeca en instellingen worden gecontroleerd), veilingen en verwerkende industrie. Hoe groter de winkelketen, hoe vaker deze wordt bezocht. Bij winkelketens met een eigen distributiecentrum (DC), vindt de bemonstering plaats in het DC. Van producten die verkocht worden bij winkelketens zonder eigen DC (zoals Plus, EMTÉ, Attent en Spar) worden monsters genomen bij de toeleverende groothandel. Dit heeft als voordeel, dat als er een MRL-overschrijding wordt gevonden, de herkomst beter herleidbaar is en sneller actie ondernomen kan worden. In de bestanden met de individuele analyseresultaten komen die winkelketens daarom niet voor.

Bij de keuze van de producten houdt de NVWA rekening met de hoeveelheid van de consumptie hiervan in Nederland en de resultaten van eerdere onderzoeken. De bemonstering richt zich vooral, maar niet alleen, op een 30-tal soorten groente en fruit die veel in Nederland worden gegeten. Ook bij de representatieve bemonstering worden producten die regelmatig overschrijdingen van de MRL's geven vaker bemonsterd, dan producten waarbij zelden een MRL-overschrijding wordt gevonden. Per product geven de resultaten een goed algemeen beeld van het residugehalte in groente en fruit in Nederland.

Naast de hierboven genoemde representatieve bemonstering worden ook risicogestuurd monsters genomen. Meldingen vanuit andere Europese landen, binnengekomen via het EU-meldingen-systeem (RASFF), over hoge gehalten aan residuen van gewasbeschermingsmiddelen zijn aanleiding om controles uit te voeren. Datzelfde geldt voor combinaties van producten en landen van herkomst en importbedrijven waar in het verleden regelmatig overschrijdingen zijn aangetroffen. Deze bemonstering vindt vooral plaats bij EU-buitengrenscontroles en importerende groothandels. Een deel van deze bemonsteringen aan de

buitengrens zijn door de EU verplicht gesteld. Dat is vastgelegd in Verordening (EG) nr. 669/2009. Door de toenemende nadruk op risicostromen is het aandeel van de representatieve bemonstering afgenomen tot minder dan de helft.

Verordening (EG) nr. 669/2009

In de EU is sinds januari 2010 een Verordening (EG) nr. 669/2009 (Vo 669/2009) van kracht. Met die verordening wordt geregeld dat alle lidstaten verplicht meer onderzoek (onder andere naar residuen van gewasbeschermingsmiddelen) moeten doen bij het binnenbrengen van aangewezen producten uit met name genoemde landen. Monsters worden dan in haven of luchthaven vastgehouden en gecontroleerd. Dit gebeurt op basis van eerdere resultaten. Deze lijst van landen en producten wordt elke drie maanden aangepast.

Toelichting bij de tabellen

De resultaten van deze rapportageperiode zijn vergeleken met die van januari 2013 - december 2014. Het aantal monsters genomen in deze rapportageperiode bedraagt ruim 8100. Nu wordt in Nederland een ruim aanbod aan groente en fruit uit veel verschillende landen verkocht in een groot aantal verschillende winkelketens. Dit betekent dat per product, per winkelketen of per land van herkomst zelfs over een periode van twee jaar bij een geselecteerd aantal producten relatief weinig monsters worden onderzocht. Hierdoor kan een kleine verandering in bijvoorbeeld het aantal gevonden MRL-overschrijdingen in een product een grote verandering in het overschrijdingspercentage tot gevolg hebben. Dat zou in deze rapportage een vertekend beeld geven. Daarom is met statistische methodes gecontroleerd of de veranderingen een incident (niet significant) zijn. Als de veranderingen significant zijn, is dit aangegeven met een ↑ of een ↓.

Het aanbod aan groente en fruit is erg groot. Om de rapportage overzichtelijk te houden zijn er groepen van producten gemaakt. Zo vallen onder de productgroep 'bonen (vers)' niet alleen de bekende sperziebonen, maar ook de vaak geïmporteerde kousenband. Bij 'erwten (vers)' moet ook gedacht worden aan peultjes of sugar snaps van buiten Europa. Broccoli is een verzameling groenten waar ook allerlei Aziatische soorten onder vallen. Dat betekent dat de herkomst heel verschillend kan zijn. Met name bij groente en fruit van buiten de EU blijkt

dat er regelmatig een MRL-overschrijding wordt geconstateerd. Dat is dan ook terug te zien in de totaaloverzichten, daarom vallen deze productgroepen negatief op.

Resultaten per product

Bij de rapportage is onderscheid gemaakt tussen de representatieve bemonstering per product bij winkelketens en reguliere groothandel (tabel 1a en 1b) en de risicogestuurde bemonstering bij import of groothandel (tabel 1c en 1d). Afhankelijk van het doel van de inspectie kan een groothandelsbedrijf zowel bemonsterd worden vanwege de representatieve als voor de risicogestuurde bemonstering. Er is een groot verschil in overschrijdingspercentages tussen die twee stromen. Bij de representatieve bemonstering zijn de overschrijdingspercentages in het algemeen zo laag, dat er zelden trends en statistisch verantwoorde (significante) verschillen vast te stellen zijn.

Omdat de verplichte bemonstering van pomelo's is opgeheven, zijn 40 monsters genomen om te zien of dit product bleef voldoen aan de eisen. Hierbij werd slechts 1 overtreding gevonden. Representatief bemonsterde aardappelen, bloemkool, Europese broccoli, spinazie, rode biet, rode kool, witte kool, prei, uien, ijsbergsla, wortel en kiwi bevatten weinig residuen.

Hoge percentages overschrijdingen komen vooral voor bij de risicogestuurde bemonstering van groente en fruit van buiten de EU. Net als bij de eerdere rapportage vond de NVWA ook nu bij groente en fruit de meeste overtredingen bij broccoliachtigen, tropische vruchten en vruchtgroenten (tabel 1c en 1d). Een aantal producten zijn van het geïntensiverde importcontrole regime (Vo 669/2009) verwijderd, omdat er het afwijkingpercentage sterk afgenomen was. Door het wegvallen van de bemonstering van deze producten, die inmiddels doorgaans aan de eisen voldoen, is het percentage MRL-overschrijdingen van de overige risicogestuurde bemonsteringen gestegen. Doorgaans bevatten groente en fruit hooguit residuen van een of twee gewasbeschermingsmiddelen. Residuen van drie of meer verschillende soorten gewasbeschermingsmiddelen zijn vooral aangetroffen op enkele fruitsoorten: aardbeien, druiven en citrusvruchten.

Resultaten per marktsegment

Het absolute aantal overschrijdingen ten opzichte van de aantallen monsters per winkelketen is zo laag, dat statistisch gezien geen harde uitspraken te doen zijn over verschillen tussen ketens. Om dezelfde reden kan geen uitspraak gedaan worden over de trend bij het gemiddelde aantal overschrijdingen en het aantal middelen over alle winkelketens. Tabel 2 geeft een overzicht van de verschillende marktsegmenten: winkelketens, groothandels en import. Ook is een survey uitgevoerd bij winkels en marktkramen. Daar werden niet meer overtredingen gevonden dan bij groothandels en supermarktketens. Gedetailleerde informatie is weergegeven in bijlagen op nvwa.nl. Hoewel het verschil met Europese productie nog steeds groot is, voldoen importproducten die bemonsterd zijn in deze periode steeds vaker aan de eisen. Het overschrijdingspercentage bij importcontrole op basis van het eigen nationaal plan is nog steeds hoger dan die op basis van de EU-wetgeving (Verordening (EG) nr. 669/2009). Dit komt mede doordat veel partijen die onder het strenge regime vallen al voor verzending naar de EU door het bedrijfsleven worden gecontroleerd. Hieruit blijkt de effectiviteit van de aanpak.

Resultaten per land van herkomst

Bij de resultaten van groente en fruit (tabel 1 a-d) is te zien dat er vooral veel overschrijdingen in producten afkomstig uit niet-EU-landen gevonden worden. Dat is ook te zien als de controlegegevens worden gerangschikt naar land van herkomst van het product (tabel 3). Producten uit Vietnam (22 %), Thailand (21 %), Suriname (19 %), China (16 %), Dominicaanse Republiek (15 %), Colombia (14 %), Turkije (12 %) en Egypte (10 %) hadden meer dan 10 % MRL-overschrijdingen.

Op de Vo-669/2009-lijst staan nu (begin 2016) Cambodja, China, de Dominicaanse Republiek, Egypte, Kenia, Peru, Turkije, Thailand en Vietnam. Deze verordening heeft een positief effect. Bij die producten uit de verschillende landen die door de EU zijn aangewezen is in een groot aantal gevallen een duidelijke afname van het aantal overschrijdingen te zien. In het bijzonder viel de verbetering op bij bonen uit Kenia. Ook trad een sterke verbetering op bij pomelo's uit China. Daarom zijn deze producten van de lijst verwijderd. De teruggang van het overschrijdingspercentage van Thaise en Chinese producten geldt voornamelijk voor de producten van het strenge importregime. De overige producten blijken nog steeds vaak boven de wettelijke limiet (MRL). Omdat bij sommige Indiase en Nigeriaanse

producten geen verbetering optrad, zijn die onder andere, nog strengere wetgeving gebracht. Het kleinste aantal overschrijdingen, minder dan 2 %, is aangetroffen bij producten uit Duitsland, e Costa Rica, Chili, Peru, Frankrijk, België en Nederland.

Overschrijdingen van gezondheidscriteria

Van januari 2014 t/m december 2015 constateerden de NVWA en het bedrijfsleven 52 overschrijdingen van het gezondheids criterium ARfD, de maat voor de kortdurende blootstelling (zie tabel 4). Het is dan niet meer zeker dat het om een veilig product gaat. Om de consument maximaal te beschermen, gaat de rekenmethode uit van de meest ongunstige scenario's. Dit betekent dat iemand een behoorlijk grote portie van juist dat ene product met dat hoge gehalte moet eten voordat er kans is op ongewenste effecten op de gezondheid. In het eerste halfjaar van 2014 viel het aantal overschrijdingen van ethefon op Peruaanse druiven op. Deze groeiregulator zorgt voor een juiste kleuring van rode druiven. Deze overschrijdingen zijn aanleiding geweest om druiven uit Peru onder het regime van Verordening (EG) nr. 669/2009 te plaatsen. Door de actie die door het bedrijfsleven is genomen zijn deze overschrijdingen in 2015 nauwelijks meer opgetreden. In tabel 4 is aangegeven welke actie de NVWA heeft ondernomen. Er is contact opgenomen met de desbetreffende leverancier om de partij vast te leggen en uit de handel te halen. In veel gevallen zijn via het 'rapid alert'-systeem (RASFF-meldingen) de hoge residugehaltes gemeld aan de controlerende instanties van de Europese lidstaten. In de gevallen waar de partij nog vastgehouden werd aan de buitengrens (geregeld door de Verordening (EG) nr. 669/2009), is deze meteen vernietigd. Soms was een partij niet meer te achterhalen, maar is wel een boete gegeven of, wanneer dat niet mogelijk was, is de importeur via een brief gewezen op de geconstateerde overschrijding waarbij vervolgacties gevraagd werden om herhaling te voorkomen. In een aantal gevallen heeft het bedrijfsleven zelf mogelijk schadelijke partijen gemeld volgens de verplichtingen van de Algemene Levensmiddelen Verordening (ALV-melding). Om mogelijke verdere verspreiding van vergelijkbare partijen in Europa te voorkomen zijn ook die overschrijdingen aan het RASFF-systeem gemeld. Bij deze bedrijfsmeldingen was ook een geval van een Nederlands product. Het ging om toegelaten gebruik, waarbij door aard van het gebruik makkelijk overschrijdingen plaatsvinden.

Aanpak 2016

In 2016 voert de NVWA het eerder ingezette beleid verder uit: minder controles bij producten uit Nederland en de EU uit het handelskanaal van supermarkten en groothandel en meer controle op groente en fruit van buiten de EU, met extra aandacht voor de hieronder genoemde landen en producten. Door samenwerking met o.a. de douane zal gericht worden toegezien op bedrijven die risicoproducten importeren.

onderwerp	Land
aardbeien	alle derde landen, behalve Egypte (669/2009)
tropische vruchten	alle derde landen
druiven, vruchtgroenten (behalve okra), thee	India
vruchtgroenten (behalve paprika/peper), bonen/peulen	Egypte
kruiden	alle derde landen (niet-669/2009)
alle producten	Suriname, ZO-Azië, China, Dominicaanse republiek(niet-669/2009)
okra	alle landen (niet-669/2009)
Paprika/pepers	Turkije
druiven	Libanon

Op het toezicht op in verordening 669/2009 genoemde land-productcombinaties heeft de NVWA zelf geen invloed

Bijlagen, gedetailleerde tabellen

Op de website (www.nvwa.nl) zijn vier tabellen geplaatst met de individuele controlegegevens van juli 2015 tot en met december 2015. Oudere gegevens zijn al eerder gepubliceerd en blijven op de NVWA-website beschikbaar. Eén tabel betreft de gegevens van de winkelketens. In de tabel voor groothandel en groenteverwerkers is bij de resultaten aangegeven of bemonsteringen op basis van een risicoprofiel of voor representatieve bemonstering hebben plaatsgehad. In de tabel van resultaten van de buitengrenscontrole zijn de gedetailleerde gegevens van importbemonstering zonder bedrijfsgegevens gepubliceerd. Bemonstering bij import, zowel op basis van het nationale controleplan als van de Verordening (EG) nr. 669/2009 vindt plaats bij vrachtafhandeling. Op dat moment is de eigenaar van de partij door de NVWA nog niet eenvoudig te achterhalen. In de tabel is bij de monsters aangegeven of zij zijn genomen op basis van het nationaal controleplan of op basis van de EU-verordening (EG) 669/2009. Individuele resultaten van marktonderzoeken zijn ook zonder bedrijfsgegevens weergegeven, omdat de monsters vaak anoniem genomen zijn.

De monsters worden onderzocht met zogenoemde multiresidumethodes waarbij tot meer dan vierhonderd gewasbeschermingsmiddelen aangetoond kunnen worden. Bij elk monster is aangegeven of er met die methodes gewas-

beschermingsmiddelen zijn aangetoond. Bij aanwezigheid van stoffen zijn gehalten van de individuele stoffen weergegeven.

Tabel 1a: Controlegegevens groente, representatieve bemonstering (op alfabetische volgorde)

Product	aantal monsters totaal			aantal monsters NL			aantal monsters EU			aantal monsters niet-EU		
	aantal	% boven wettelijke norm	middelen per monster	aantal	% boven wettelijke norm	middelen per monster	aantal	% boven wettelijke norm	middelen per monster	aantal	% boven wettelijke norm	middelen per monster
aardappelen	94	0,0	0,5	67	3,0	0,5	17	*	*	10	*	*
andijvie	89	0,0	1,4	61	3,3	1,2	27	0,0	2,0	1	*	*
bloemkolen	61	0,0	0,1	37	0,0	0,0	23	*	*	1	*	*
bonen (met peul)	102	1,0	1,4 ↑	24	*	*	11	*	*	67	1,5	1,5 ↑
broccoli	82	0,0	0,5	35	0,0	0,1	44	4,5	0,7	3	*	*
erwten (met peul)	29	0,0	1,3 ↓	4	*	*	1	*	*	24	*	*
ijsbergsla	56	0,0	1,1	27	0,0	0,4	27	0,0	1,9	2	*	*
komkommers	107	0,0	1,7 ↓	64	1,6	0,8	40	5,0	2,9	3	*	*
paprika's	140	0,0	1,8 ↑	62	0,0	1,0 ↑	60	3,3	2,6	18	*	*
peper, scherp	55	1,8	1,1 ↓	24	*	*	19	*	*	12	*	*
preien	58	0,0	0,8	49	2,0	0,8	5	*	*	4	*	*
rode bieten	32	0,0	0,2	27	0,0	0,1	5	*	*	0	*	*
rode kool	26	0,0	0,2	26	0,0	0,2	0	*	*	0	*	*
sla	81	0,0	2,9	52	0,0	2,5	27	0,0	3,6	2	*	*
sluitkool, niet rode kool	57	0,0	0,4	45	4,4	0,4	10	*	*	2	*	*
spinazie	67	0,0	1,2	37	0,0	1,1	27	11,1	1,5	3	*	*
tomaten	131	0,0	1,6	77	0,0	1,1	38	0,0	2,1	16	*	*
uien	88	0,0	0,8	50	4,0	0,7	13	*	*	25	0,0	0,6
wortels	92	0,0	0,9	73	4,1	0,9	15	*	*	4	*	*

* Onvoldoende gegevens beschikbaar (minder dan 25 monsters)

↓ lager dan periode 1-2013/12-2014

↑ hoger dan periode 1-2013/12-2014

Tabel 1b: Controlegegevens fruit, representatieve bemonstering (op alfabetische volgorde)

Product	aantal monsters totaal			aantal monsters NL			aantal monsters EU			aantal monsters niet-EU		
	aantal	% boven wettelijke norm	middelen per monster	aantal	% boven wettelijke norm	middelen per monster	aantal	% boven wettelijke norm	middelen per monster	aantal	% boven wettelijke norm	middelen per monster
aardbeien	97	0,0	5,0	69	4,3	5,3	21	4,8	3,6	7	*	*
appelen	97	0,0	2,1	↑ 59	0,0	2,4	26	0,0	1,8	12	*	*
bananen	39	0,0	1,8	0	*	*	0	*	*	39	0,0	1,8
druiven	166	3,6	3,5	↓ 0	*	*	32	0,0	4,1	↓ 134	4,5	3,3
kiwi's	48	0,0	0,5	0	*	*	24	4,2	0,6	24	*	*
mandarijnen	81	2,5	3,8	0	*	*	51	0,0	3,5	30	6,7	4,3
meloenen	82	1,2	1,3	0	*	*	34	0,0	0,8	48	2,1	1,6
peren	88	0,0	2,6	↑ 74	0,0	2,7	5	*	*	9	*	*
perziken, nectarines	91	1,1	2,5	0	*	*	83	0,0	2,4	8	*	*
pruimen	69	1,4	1,1	12	*	*	38	2,6	1,1	19	*	*
sinaasappelen	102	3,9	3,8	0	*	*	59	1,7	3,3	43	9,3	4,4

* Onvoldoende gegevens beschikbaar (minder dan 25 monsters)

↓ lager dan periode 1-2013/12-2014

↑ hoger dan periode 1-2013/12-2014

**Tabel 1c: Controlegegevens groente, risicostromen, voornamelijk niet-EU
(op alfabetische volgorde)**

Product	aantal monsters totaal	% boven wettelijke norm	middelen per monster
aubergines	91	14,3	1,0
basilicum	78	12,8	2,0
bataten (zoete aardappelen)	21	0,0	0,5
bonen (met peul)	950	7,2	1,4
broccoli	56	41,1	3,8
courgettes	63	11,1	1,1
erwten (met peul)	619	7,1	1,8
gember	30	3,3	0,2
knoflook	18	0,0	0,0
okras, okers	94	7,4	0,8
overige cucurbitaceae met eetbare schil	21	28,6	1,0
paprika's	31	0,0	1,8
pepers, scherp	123	22,8	2,9
tomaten	51	3,9	2,2
uien	21	9,5	1,0
Totaal	2490	10,5	1,6

**Tabel 1d: Controlegegevens fruit, risicostromen, voornamelijk niet-EU
(op alfabetische volgorde)**

Product	aantal monsters totaal	% boven wettelijke norm	middelen per monster
aardbeien	110	15,5	1,8
ananassen	24	0,0	1,1
appelen	16	0,0	1,6
avocados	63	1,6	0,7
bananen	26	0,0	1,2
blauwe bessen	27	3,7	2,3
druiven	651	2,2	4,2
granaatappels	45	20,0	1,6
grapefruits	44	2,3	4,2
lemmetjes	61	9,8	2,9
lychees	20	40,0	2,6
mandarijnen	54	9,3	4,3
mangos	80	5,0	1,0
meloenen	39	7,7	1,5
papajas	45	8,9	1,4
passievruchten/maracujas	40	30,0	2,2
peren	28	0,0	1,5
perziken, nectarines	16	0,0	3,3
pomelo's	102	8,8	3,4
pruimen	19	5,3	2,1
sinaasappelen	332	7,5	4,4
watermeloenen	17	0,0	0,5
woestijnvijgen/cactusvruchten/pitahaya's	187	21,9	1,4
Totaal	2163	8,3	3,0

↓ lager dan periode 1-2013/12-2014

↑ hoger dan periode 1-2013/12-2014

Tabel 2: Controlegegevens per marktsegment

Marktsegment	aantal monsters	% boven wettelijke norm	middelen per monster
Representatieve bemonstering			
Winkelketens	1289	2,0	1,7
Grote groothandel en verwerkende bedrijven	582	2,2	1,7
Kleine groothandel en verwerkende bedrijven	1319	2,8	1,6
Marktsurvey kleine groentewinkels/toko's	192	2,1	1,2
Risicogestuurde bemonstering			
Groothandel (bemonstering op basis van risicoprofiel)	855	7,3	1,9
Import (Nationaal controleplan)	1186	14,3	2,5
Import (verordening (EG) 669/2009)	2612	8,1	2,3

Tabel 3: Controlegegevens per land van herkomst (op alfabetische volgorde)

Land	aantal monsters	% boven wettelijke norm	middelen per monster
Argentinië	45	2,2	1,9
België	56	1,8	2,8
Brazilië	225	6,2	2,2
Chili	141	1,4	3,0
China	294	15,6	2,7
Colombia	63	14,3	1,7
Costa Rica	88	1,1	1,3
Dominicaanse Republiek	198	14,6	1,7
Duitsland	41	0,0	1,6
Egypte	487	10,3	3,3
Frankrijk	58	1,7	1,0
India	180	6,1	4,4
Israel	107	5,6	1,6
Italië	118	2,5	1,8
Kenya	1444	5,5	1,6
Marokko	241	3,7	2,0
Mexico	48	2,1	2,0
Nederland	1459	1,9	1,3
Onbekend	86	2,3	1,1
Peru	530	3,0	3,4
Spanje	738	2,2	2,0
Suriname	160	18,8	1,1
Thailand	200	21,0	1,3
Turkije	75	12,0	3,8
Verenigde Staten	55	9,1	2,1
Vietnam	213	21,6	1,6
Zuid Afrika	340	3,8	2,8
Genoemde landen	7649	6,1	2,0
totaal	8128	6,5	2,0

* Alleen landen opgenomen als er in die periode meer dan circa 40 monsters uit dat land genomen zijn

↓ lager dan periode 1-2013/12-2014

↑ hoger dan periode 1-2013/12-2014

Tabel 4: Meldingen van overschrijdingen van de gezondheidscriteria

Product	gewasbeschermingsmiddel	land van herkomst	genomen actie
2014			
Druiven	ethefon (1,2 mg/kg)	Peru	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Druiven	ethefon (1,2 mg/kg)	Zuid Afrika	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Druiven	ethefon (1,1 mg/kg)	Peru	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Aardbeien	oxamyl (0,21 mg/kg)	Egypte	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
Druiven	ethefon (1,5 mg/kg)	Zuid Afrika	Rapid Alert, Boeterapport, van markt gehaald
Druiven	ethefon (1,1 mg/kg)	Zuid Afrika	Rapid Alert, Boeterapport, van markt gehaald
Druiven	ethefon (1,38 mg/kg)	Peru	Rapid Alert, Boeterapport, van markt gehaald
Druiven	ethefon (1,58 mg/kg)	Peru	Rapid Alert, Boeterapport, van markt gehaald
Druiven	ethefon (1,08 mg/kg)	Peru	Rapid Alert, Boeterapport, van markt gehaald
druiven	carbendazim (1,2 mg/kg) en methomyl (0,5 mg/kg)	India	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Pitahaya	carbendazim (2,8 mg/kg)	Vietnam	Rapid Alert, Boeterapport
sinaasappels	fenitrothion (0,14 mg/kg)	Egypte	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
druiven	methomyl (0,079-0,53 mg/kg)	Peru	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
baby ananas	ethefon (7,2 mg/kg)	Zuid Afrika	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Broccoli	fluazifop (2,1/2,7 mg/kg)	Nederland	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Kousenband	carbofuran (0,19 mg/kg), di/omethoat (sum 2,6 mg/kg)	Cambodja	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd
Papaja	carbendazim (0,54 mg/kg)	Maleisie	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd
Ananas	di/omethoat (0,15 mg/kg), oxamyl (0,027 mg/kg), Fenamiphos (0,058 mg/kg)	Zuid Afrika	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
patisson	methamidophos (0,42 mg/kg)	Zuid Afrika	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Druiven	methomyl (0,12 mg/kg)	Australie	Rapid Alert, Boeterapport
2015			
Tomaat	Oxamyl (0,024 mg/kg)	Marokko	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd
Sperziebonen	Oxydemeton (0,14 mg/kg)	Kenia	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
Druiven	Ethefon (3,9 mg/kg)	Peru	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
Bitterblad/Bitawiri	Carbendazim (9,4 mg/kg)	Suriname	Rapid Alert, Boeterapport
Minneola	Carbaryl (2,4 mg/kg)	Verenigde Staten	Rapid Alert, Boeterapport
Druiven	Flonicamid (0,66 mg/kg)	India	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Chinese Broccoli	Acetamiprid (2,5 mg/kg), fipronil (0,43 mg/kg), pyridaben (2,5 mg/kg), dichloorvos 0,048 mg/kg) carbendazim (6,2 mg/kg)	China	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd
Chinese kool, Bai Cai	Chloorfenapyr (0,92 mg/kg)	China	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd
Druiven	Ethefon (1,5 mg/kg)	Zuid Afrika	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Ananas	Ethefon (2,9 mg/kg)	Mauritius	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Ananas	Ethefon (3 mg/kg)	Mauritius	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Druiven	Ethefon (0,95 mg/kg)	Egypte	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Druiven	Ethefon (2,9 mg/kg)	Egypte	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald

Product	gewasbeschermingsmiddel	land van herkomst	genomen actie
Druiven	Ethefon (0,97 mg/kg)	Egypte	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Broccoli, baby choi sam	Prochloraz (0,53 mg/kg)	China	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd
Kousenband	Carbofuran (0,023 mg/kg)	Dominicaanse republiek	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
Pitahaya	Carbendazim (1,4 mg/kg)	Thailand	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd
IJsbergsla	Oxamyl (0,031 mg/kg)	Nederland	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Ananas	Oxamyl (0,24 mg/kg)	Zuid Afrika	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Pandan Leaves	Omethoate (2,3 mg/kg), dimethoate (sum 2,5 mg/kg, MRL 0,02 mg/kg), cypermethrin (4,5 mg/kg, MRL 0,05 mg/kg), chlorfluazuron (0,7 mg/kg, MRL 0,01 mg/kg), chlorpyrifos (5,5 mg/kg, MRL 0,05 mg/kg)	Thailand	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd
pomelo	isocarbophos (0,13 mg/kg)	China	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
papaja/passievrucht	Carbofuran (0,087 mg/kg)	Sri Lanka	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Druiven	Lambda Cyhalothrin (0,24 mg/kg)	Brazilië	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
asperges	Methomyl (0,24 mg/kg)	Peru	Rapid Alert (ALV), van markt gehaald
Druiven	Methamidophos (0,13 mg/kg)	Brazilië	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd

Dit is een uitgave van:
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Catharijnesingel 59 | Postbus 43006 | 3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl
mei 2014